

La mirada que Ramon Bosch projecta al seu entorn és aguda, penetrant ARXIU

bala olorosa d'userda serveixen de correlat per expressar reflexions punyents. La mirada que Bosch projecta al seu entorn és aguda, penetrant. L'ànima se sent –o més aviat *se sap*– “sempre sola / davant l'esfera blanca”. Però no s'en plany, vet aquí la gràcia, perquè es tracta d'una “solitud constructora; / calendari nou”. Aquest moviment du el jo poètic d'allò que és fora –la naturalesa– al que s'abisma dins el jo (“Cinglat / cap a dintre”). El pas del poeta i dels versos menen al límit, a allà on pot albirar-se “el rostre de l'estimball / i el dolor inacabable / ascendint”. Si Vinyoli deia que palpar una roca amb molsa consola, Ramon Bosch, en el seu passeig, descobreix l'“esbarzer [que] oculta la rocalla / sota una ombrada densa / que es despoma de la fronda”. Poesia, com afirma Jaume Aulet en el seu pròleg, que “ens permet arribar fins a l'essència de les coses”.

El verd, un verd fondo i fosc, és, sens dubte, el color d'aquest llibre. Les coses que l'omplen són mirades a contrallum, per copsar-les, per entendre-les de debò. “Un vel gebrat entela el dia.” El poeta es reconeix caminant “en un món viu i mort”. Amb la seva actitud especulativa, tant cava com dessoterra, cerca llenya: “La necessitat certa d'aconseguir un piló de llenya / on cremar els pensaments enrunats.” Hauria calgut ser una mica més curós amb la llengua, certament: alguna coma impròpia entre subjecte i verb, *l'innocència, Eudal, poc a poc...* Un retret que no entela la qualitat de la mirada poètica de Ramon Bosch, que, de tant en tant, ens dóna versos memorables com els que segueixen: “Les hortalisses resaran / i s'abrigaran en el silenci viu / de la terra cultivada.” *

L'ull golós i el cor

“Els ulls mesuren”, diu un vers d'aquest llibre. I és que el sentit de la vista –assedegat– hi és pertot. De manera que Bosch podria subscriure el cèlebre començament d'un dels sonets del *Sol, i de dol* foixià: “És per la Ment que se mòbre Natura / a l'ull golós.” Al capdavant, però, és el cor el qui considera i apreua la realitat (“El cor, a cabassos plens, sospesa l'aire net i / clar”). Ramon Bosch dedica el llibre al seu amic Eudald

Puig, poeta. Puig, com ell, també entenia la naturalesa com un llibre en què podem llegir senyals de l'ésser.

Contrallum és un títol que fa justícia a la matèria de l'obra, un aplec d'intuïcions líriques que proposa una mirada interior, rica i matisada. En un dels millors poemes, llegim: “caves i caves i caves / cap endins”. La natura ofereix un espectacle incessant, no tan penombrós com la dels llibres *fosc*s de Puig: el piló de llenya o la

CONTRALLUM
Ramon Bosch

Pròleg: Jaume Aulet
Editorial: Punto Rojo
Sevilla, 2015
Pàgines: 106
Preu: 17 euros

NOVEL·LA MARTA MONEDERO

Vudú i tràfic sexual a Barcelona

Autor que domina els mecanismes de la novel·la negra, Jordi Solé va crear fa uns anys un personatge del qual s'ha convertit en inseparable. Com ell, Pol Vidal és un periodista d'un rotatiu desaparegut, el *Diari de Barcelona*, i junts han passejat per la ciutat, primer en companyia de Buffalo Bill a *Barcelona Far West* i després al costat d'una agent secret alemanya a *Ciutat d'espies*.

L'última novel·la de Solé té ben poc a veure amb en Pol Vidal. Ara bé, com que l'escriptor s'hi entén tan bé, amb aquest personatge, el fa aparèixer com a secunda-

ri a través d'una de les seves besnètes a les pàgines de *La nit de Damballah*, un thriller enèrgic i musculat, que es capbussa en les ombres més obscures del crim a Barcelona, on una prostituta nigeriana és escorxada seguint un macabre ritual vudú.

Mònica Vidal, una periodista que necessita una notícia com sigui, toparà amb un policia corrupte i bevedor amb qui s'entesta a desentrellar el cas tot i l'oposició dels Mossos. Més

LA NIT DE
DAMBALLAH
Jordi Solé

Editorial: Columna
Pàgines: 350
Preu: 20 euros

enllà de l'ús de personatges típics del gènere (el poli cremat, la periodista caòtica, una advocada seductora...), aquests estan ben construïts. És una lectura fluïda, molt cinematogràfica (Solé va ser redactor en cap de la revista *Fantastic Magazine*) i versemblant. La Barcelona actual és un element més en aquesta història sobre tràfic sexual, màfies, deteriorament polític i policial, que ens empeny a mirar cap a un altre cantó. *